

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-22093030
Konu : Soru Önergeleri (7/33014)

7/33014 GK 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1691507 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'ye ait 7/33014 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/33014) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: E53C7476-D7A5-49F6-95CD-9588569C1BD8

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'YE AİT 7/33014 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Dikili Organize Tarım Bölgesi (OTB), seraların enerji ihtiyacını karşılamak için jeotermal kaynak aramalarına kuruluş öncesinde başlamıştır. İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı ile protokolle 3 işletme ruhsatı ve 6 jeotermal kuyu, ayrıca OTB'ye kayıtlı 8 arama ruhsatı alınmıştır. 16.000 hektarlık alanda Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü ile jeofizik çalışmalar yürütülmüş, potansiyel sondaj lokasyonları belirlenmiş ve toplam 11 kuyu açılmıştır. Bu kuyular, seraların tüm enerji ihtiyacını karşılamaktadır. Üretim-reenjeksiyon dengesi için ilave sondajlar ve kaynak arama çalışmaları devam etmektedir, böylece kaynak sürdürülebilirliği garanti altına alınmaktadır.

Yatırım, altyapı (kanalizasyon, yağmur suyu, içme suyu, elektrik, telekomünikasyon, sanat yapıları, jeotermal ısı merkezi, ileri atık su arıtma), yenilenebilir enerji (güneş ve rüzgar santralleri, katı atık tesisi), sera ve sanayi üst yapıları, idari tesisler, eğitim merkezi, Ar-Ge merkezi, akredite laboratuvar ve hizmet alanlarını kapsamaktadır. Kamu yatırımları, Dünya Bankası kredisiyle Türkiye İklim Akıllı ve Rekabetçi Tarımsal Büyüme Projesi (TUCSAP) kapsamında finanse edilmekte, iklime uyumlu teknolojilerle tarım sektörünü desteklemektedir. Üstyapılar, OTB ve parsel sahiplerince yapılacak olup seralar modern, otomasyonlu, yapay zeka kontrollü, LED ışıklandırmalı ve 7/24 üretim kapasiteli olacaktır. Sanayi tesisleri, Bakırçay ve Ege Bölgesi'ne tarımsal odaklı hizmet sunacaktır. Finansman, kamu-özel sektör ortaklığına dayanmakta, kamu kısmı TUCSAP, özel sektör kısmı parsel tahsisleri ve yatırımcı katkılarıyla sağlanmaktadır.

2022 yılında başlayan projede, 2024 ve 2025 yıllarında kuyu açılışları ve altyapı ihaleleri tamamlanmış olup 2026 yılında tam olarak faaliyete geçirilmesi hedeflenmektedir.

Jeotermal kullanımının çevresel etkileri (hava emisyonları, su kaynakları, toprak, biyoçeşitlilik) Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi raporunda kapsamlı şekilde değerlendirilmiştir. Kapalı sistemle jeotermal su çıkarılıp reenjeksiyonla rezervuar korunmakta, çevresel etkiler en aza indirilmektedir. Tüm kuyular, merkezi otomasyon ve kontrol sistemiyle denetlenmektedir. 2014/2872 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği'ne uygun Proje Tanıtım Dosyaları hazırlanmış, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nden "ÇED Gerekli Değildir" belgeleri alınmıştır. Bu belgeler, çevresel etkilerin kabul edilebilir düzeyde olduğunu ve gerekli önlemlerin alındığını teyit etmekte olup yeni açılacak sondajlar da aynı titizlikle yürütülecektir.

%99 tahsis oranlı parsellerde, sera tesislerinde yaş sebze-meyve üretimi, sanayi tesislerinde tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, kurutulması, sera sarf malzemesi üretimi ve soğuk hava depoları gibi faaliyetler gerçekleştirilecektir. Tesisler; OTB, Bakırçay Havzası ve Ege Bölgesi'ne hizmet verecek olup sürdürülebilir ve yeşil üretim standartlarına uygun olacaktır.

Proje, inşaat ve işletme aşamalarında 3.500-4.000 kişilik istihdam yaratacak, %75'i kadınlardan oluşacaktır. İnşaat 200'den fazla yerel işçi, işletmede %80 yerel işgücü hedeflenmektedir. Yerel halka öncelikli istihdam, nitelikli işlerde (montaj, altyapı) ve uzmanlık gerektirmeyen görevlerde sağlanacaktır. Kadın istihdamı, mesleki eğitim programları (tarım teknolojileri, paketlenme), seminerler, yerel kadın kooperatifleriyle iş birliği ve ayrımcılık karşıtı politikalarla teşvik edilecektir. İstihdam modeli, yerel öncelikli, cinsiyet eşitliği odaklı ve eğitim desteklidir. Eğitimler, proje standartları ve mesleki beceriler üzerine olup kadınlar ve gençler önceliklidir. Model, Dünya Bankası standartlarına ve ulusal iş yasalarına uygun olup şeffaf şikayet mekanizmaları içermektedir. Göç kaynaklı riskler için konaklama ve hizmet altyapısı geliştirilecektir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, yıllık 80.000 ton yaş sebze-meyve üretimini hedeflemektedir. Tarım 4.0 ve Endüstri 4.0 ile topraksız tarım, otomasyon, iyi tarım uygulamaları, yağmur suyu hasadı ve jeotermal enerji kullanılarak gıda güvenliği sağlanacaktır. Sensörler ve veri analitiği, bitki sağlığı ve pestisit kullanımını optimize edecek, karbon ve su ayak izi azaltılacaktır. Tedarik zinciri, IoT ve veri analitiğiyle entegre; sera ürünleri sanayi tesislerinde işlenip paketlenerek, düşük karbonlu lojistikle dağıtımı sağlanacaktır. İç piyasada domates, çilek, blueberry gibi ürünler sunulacak, uluslararası pazarlara (özellikle Avrupa) akredite laboratuvar ve Ar-Ge merkezi destekli yüksek kaliteli ürünler ihraç edilecektir.

Dikili'nin coğrafi avantajı ve paydaş iş birlikleri yerel ekonomiyi güçlendirecek, dijital pazarlama ile bölgenin markalaşması desteklenecektir.